

Länsstyrelsen
Västerbottens län

BESLUT
Datum
2009-12-14

Ärendebeteckning
511-13052-2009 1(6)
Arkivbeteckning
2402057

Enligt sändlista

Beslut om naturreservat för Fågelmyrkölen i Malå kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, ska vara naturreservat.

Beslutet innebär att länsstyrelsens tidigare beslut 1992-12-07 om naturreservat för Fågelmyrkölen (dnr. 231-2336/92) samt tillhörande skötselplan för Fågelmyrkölens naturreservat, upphör att gälla i och med att detta beslut gällande ett område som inkluderar både det gamla reservatet och de angränsande delar som identifierats genom det s.k. SNUS-uppdraget (se ärendets beredning) vinner laga kraft.

Länsstyrelsen anser att det finns stöd för att upphäva det tidigare beslutet enligt 7 kap 7 § miljöbalken (1998:808). Den revidering av befintliga föreskrifter som det nya beslutet innebär är att betrakta som mindre ändringar vilket kan jämföras med en dispens och i sådana fall krävs endast särskilda skäl. Det nya beslutet innebär en förstärkning av reservatets skydd i jämförelse med det tidigare beslutet med två punkter i A-föreskrifterna, punkt 5: förbud mot att plantera in för trakten främmande djur- eller växtarter och punkt 8: förbud mot att släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsmedel. Vidare blir det enligt punkt 6 i A-föreskrifterna tillåtet att köra skoter på snötäckt och väl tjälad mark. Med hänsyn till reservatets tillgänglighet och skötsel är det tydligare och mera praktiskt med samma föreskrifter för hela det skyddade området.

Fågelmyrkölens naturreservat omfattar i och med detta beslut ett 231 ha större område än det som skyddats genom tidigare reservatsbeslut. Totalt omfattar reservatet nu 322 ha.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Fågelmyrkölen
Nummer	2402057
Reg-DOS id	2020166
Natura 2000	SE0810069 91 ha
Kommun	Malå
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 15 km NO Malå, ekokarta 23J 8a Mittkoordinat (RT90 2,5 gon V): 1653385, 7442347
Naturgeografisk region	32 c, norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter
Värdetrakt	-
Bränningstrakt	-
Gräns	Se beslutscharta
Markägare	Sveaskog
Fastigheter	Sandsjöskogen 2:2 och del av Sandsjöskogen 2:1
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	322 ha
Skyddad areal produktiv skog	110 ha

Syftet med säkerställande och skötsel

Syftet med säkerställandet av Fågelmyrkölens naturreservat är att bevara områdets värdefulla naturmiljöer såsom ett ostört, mångformigt och representativt myrområde med intilliggande barrnaturskogar. Syftet uppnås genom fri utveckling och genom att naturliga processer tillåts fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, död ved och gamla grova träd ska finnas i gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna nyttjas för naturstudier, undervisning samt forskning.

Motiv för beslutet

Fågelmyrkölens naturreservat ligger cirka 15 kilometer nordost om Malå. Reservatet består av det stora myrkomplexet Fågelmyrkölen med omgivande skogar. Skogarna i reservatet består i huvudsak av senvuxna tallnaturskogar med varierande inslag av gran och död ved. Det förekommer även gamla grannaturskogar med gamla träd och riklig hänglavspåväxt. Flera sällsynta och hotade arter har hittats inom området, knutna till skogar med lång skoglig kontinuitet, som exempelvis rosenporing, ostticka, gräddporing och gräddticka.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att bevara dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara dess ursprungliga flora och fauna. Inom den naturgeografiska region, *norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter* (32 c), där Fågelmyrkölen är belägen, utgör arealen skyddad naturskog mindre än en procent av den totala skogsmarksarealen. Fågelmyrkölen ligger dessutom i en trakt med flera andra värdefulla naturskogar vilket ytterligare förstärker områdets bevarande-

värde. Området har vidare stor betydelse för flera sällsynta och hotade arter som är helt beroende av gamla barrnaturskogar.

Länsstyrelsen bedömer att området är prioriterat enligt de nationella och regionala strategierna för skydd av skog. Miljökvalitetsmålet *Levande skogar* är en nationell strategi för formellt skydd av skogsmark som antogs av regeringen i april 1999. Strategin innefattar olika delmål på både nationell och regional nivå där Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har det övergripande ansvaret att målen uppnås. Ett av de regionala målen innebär att 34 000 hektar skog ska avsättas i form utav naturreservat i Västerbottens län mellan 1999-2010. Skyddet av Fågelmyrkölen bidrar till att närma sig målet av skyddad skog. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 110 hektar produktiv skogsmark med höga naturvärden.

I och med upphävandet av det gamla reservatet och bildandet av det nya förändras föreskrifterna för allmänheten enligt följande: Det blir tillåtet att köra skoter på snötäckt, väl tjälad mark, att medföra okopplad hund eller annat husdjur samt att tälta i området, så länge övriga gällande lagar och förordningar följs. Det blir även tillåtet att elda under begränsade förhållanden. Dessa ändringar i föreskrifterna för allmänheten kan jämföras med en dispens och i sådana fall krävs endast särskilda skäl (7 kap 7 § miljöbalken (1998:808)). Anledningen till denna lättnad av föreskrifterna jämfört med det tidigare reservatets föreskrifter är att länsstyrelsen anser att dessa aktiviteter, så länge övriga lagar följs, inte hotar områdets naturvärden. Att tillåta dessa aktiviteter bedöms istället följa syftet och stärka områdets värde för friluftsliv.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk och andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är viktigt för bevarande av den biologiska mångfalden. Därför är detta, enligt länsstyrelsens uppfattning, ett område som i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Ärendets beredning

Naturvårdsverket fick 2002 i uppdrag av regeringen att genomföra en naturvärdesbedömning av all statlig skogsmark, det s.k. SNUS-uppdraget. Syftet var att värdera den befintliga kunskapen och att bedöma vilka områden som behövde ges ett formellt skydd som naturreservat. Ett mycket omfattande inventeringsarbete genomfördes av länsstyrelsen i Västerbotten under 2003 och 2004. Resultatet redovisas i rapporterna Skyddsvärda statliga skogar, med rapportnummer 5343 (2004) och 5474 (2005).

Eftersom arealen skyddsvärd skog vida översteg det regionala miljömålet enades myndigheterna tillsammans med Sveaskog om att göra en prioritering av de

identifierade områdena. Ett fördjupat samråd hölls mellan Naturvårdsverket, länsstyrelserna i Norr- och Västerbotten samt Sveaskog. Samrådet kallades "kategorisering av områden på Sveaskogs markinnehav" och innebar att de aktuella områdena fördes till olika kategorier; formellt skydd som naturreservat, skyddat av Sveaskog eller brukat med olika nivå av naturhänsyn. Resultatet av kategoriseringen redovisas i rapport 5497 (2005), utgiven av Naturvårdsverket.

Under 2008 träffades en överenskommelse mellan Sveaskog och Naturvårdsverket med syfte att ge särskilt värdefulla naturskogsområden ett långsiktigt skydd. Syftet var också att bidra till genomförandet av miljö kvalitetsmålet *Levande skogar* och att underlätta och rationalisera myndigheternas arbete med att ge de utpekade områdena ett långsiktigt lagfäst skydd som naturreservat. Överenskommelsen innebär för Västerbottens del att de 43 områden som kategoriserats som naturreservat och ännu inte förvärvats av Naturvårdsverket, kan inrättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning från Sveaskogs sida. I normalfallet kvarstår Sveaskog som markägare.

Fågelmyrkölens utvidgning är ett område som klassats som naturreservat i den ovan nämnda kategoriseringsrapporten och dessutom omfattas av överenskommelsen om långsiktigt skydd av särskilt värdefulla naturskogsområden. Fågelmyrkölen berörs av ett prospekteringsstillstånd som innefattar huvuddelen av reservatet.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Yttranden har inkommit från Naturvårdsverket, SGU, Skogsstyrelsen, Malå kommun och Sveaskog. Ingen av dessa har någon erinran mot förslaget, med undantag för SGU som avstyrker bildandet av naturreservatet då det finns undersökningstillstånd inom reservatsområdet. Remissinstansernas synpunkter har beaktats i skäligen utsträckning i beslutet.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Virke eller avverkningsrester som genereras, och som av naturvårdsskäl inte bör lämnas på platsen, får tillvaratas av markägaren.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, t.ex. parkeringsplats, vindkraftverk, torn, bro, spång, mast, antenn, luft- eller markledning, stängsel eller hägnad,
2. anlägga väg, stig och led,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,

4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta och bortföra vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogs-
vårdsåtgärd,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon, med undantag för på befintliga skogsbilvägar och uttransport av fälld älg, björn och kronhjort vid jakt samt för snöskoter-
körning på snötäckt, väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller
växtnäringssmedel,
8. utan länsstyrelsens tillstånd anordna orientering eller annan idrottstävling.

B. Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att
tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att
följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med
reservatet.

1. utmärkning av reservatet,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. undersökningar och övervakning av områdets växt och djurarter,

C. Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt,
inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för på befintliga skogsbilvägar
samt för snöskoterkörning på snötäckt, väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig
närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd
inräknade,
4. elda, med undantag av mindre brador (max 0,5 m²) med egen medhavd ved
5. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med
undantag för bär och matsvamp,
6. fånga eller insamla insekter och andra djur,
7. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anord-
ning.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de skötselåtgärder och dylikt som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt B- föreskrifterna och som är närmare angivna i bifogad skötselplan.

Föreskrifter under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Efter bildandet av naturreservatet omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen.

Chris Heister

Marlene Olsson Cipi

Bilagor

1. Beslutscharta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Malå Kommun, Miljö och byggplanenheten, Storgatan 13, 930 70 Malå
Malå Kommun, Kommunkansliet, Storgatan 13, 930 70 Malå
Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 Umeå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Sthlm
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsstyrelsen, Box 50123, 973 24 Luleå
Malå Sameby, c/o Jan Rannerud, Box 118, 930 70 MALÅ
Örjan Clausén, Lantmäteriet, Storgatan 28, 921 31 Lycksele
Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Torgny Forsgren,

Linnévägen 10A, 1 tr, 921 34 Lycksele
Sveaskog Naturupplevelser AB, Anders Harr, Nygatan 19, 933 31 Arvidsjaur
Sveaskog, att. Helena Dehlin, Mikaelsvägen 3, 922 31 Vindeln

Kopia till (inklusive bilagor)
Naturvårdsregistret